

Relationship between Parenting and Attachment Styles with psychological well-being among female Students of Payam Noor University of Talesh

Farhad Asghari¹, Shahin Tarverdizadeh², Sajjad Saadat³

1. Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Literature and Human Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran
2. MA of Clinical Psychology, Islamic Azad University Science and Research Branch Cuilan, Rasht, Iran
3. MA Student of Family Counseling, Faculty of Psychology and Educational Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

Correspondent Author: Farhad Asghari, Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Literature and Human Sciences, University of Guilan, Rasht, Iran
(Email: farhad.asghari@gmail.com), Mobile: (+98) 9188774953, Tel: (+98) 131- 6690274-8

Introduction: Psychological well-being of students is a goal for educational system which is take influence from different factors. The aim of present study is the evaluation of the relation between parenting and attachment styles with psychological well-being among female students.

Methods& materials: Between 2014 and 2015, all female students of Payam Noor university of Talesh participated in this descriptive analytic study. Three hundred and fifty students were chosen by cluster sampling. Parker parental bonding scale, Collins and Read attachment and questionnaires which had acceptable reliability and validity were used. Data was collected and analyzed using Pearson correlation coefficient and regression analysis using SPSS software (18th version).

Results: Psychological well-being was significantly related father's care ($r=0.288$), mother's care ($r=0.282$), father's radical support ($r=0.173$), mother's radical support ($r=0.167$), secure attachment style ($r=0.195$), preventive attachment style ($r=0.328$) and anxious attachment style ($r=0.167$). Regression analysis showed that preventive attachment style, father's supportive style and secure attachment style were significantly determined 0.22 of psychological well-being variance.

Conclusion: The results of this study confirm the important role of parenting factors and attachments in predicting psychological well-being of students.

Key words: parenting styles, attachment styles, psychological well-being, psychological health

رابطه بین الگوهای های فرزند پروری و سبک های دلبستگی با بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دختر دانشگاه**پیام نور تالش**

(فرهاد اصغری ۱، شهین تاروردی زاده ۲، سجاد سعادت ۳)

farhad.asghari@gmail.com

تاریخ دریافت: ۹۳/۰۷/۲۵ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۳/۱۰/۱۰

مقدمه: ارتقاء بهزیستی روانشناختی دانشجویان یکی از اهداف نظام آموزش عالی به حساب می آید که تحقق این امر متأثر از عوامل گوناگونی می باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین الگوهای فرزند پروری و سبک های دلبستگی با بهزیستی روانشناختی در نمونه ای از دانشجویان دختر انجام شد.

مواد و روش ها: این مطالعه یک پژوهش توصیفی- تحلیلی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دختر است که در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ در دانشگاه پیام نور تالش مشغول به تحصیل بودند. نمونه ای به حجم ۳۵۰ نفر از دانشجویان به روش تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. به منظور جمع آوری داده ها از پرسشنامه های پیوند والدینی پارکر، سبک های دلبستگی کولینز و رید و بهزیستی روانشناختی ریف که از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار بودند، استفاده شد. به منظور تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ۱۸ استفاده شد. به منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای تحقیق از روش همبستگی پیرسون و به منظور پیش بینی متغیر ملاک از آزمون رگرسیون گام به گام چند متغیری استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که بهزیستی روانشناختی با مراقبت پدر ($r=0,228$)، مراقبت مادر ($r=0,282$)، حمایت افراطی پدر ($r=-0,173$)، حمایت افراطی مادر ($r=-0,125$)، سبک دلبستگی ایمن ($r=0,195$)، سبک دلبستگی اجتنابی ($r=-0,328$) و با سبک دلبستگی اضطرابی ($r=-0,167$) همبستگی معنادار دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نشان داد که متغیرهای سبک دلبستگی اجتنابی، سبک والدینی حمایت پدر و سبک دلبستگی ایمن به طور معنادار ۰,۲۲ از واریانس بهزیستی روانشناختی را تبیین می کنند.

نتیجه گیری: نتایج این تحقیق از اهمیت متغیرهای سبک های فرزند پروری و دلبستگی در پیش بینی بهزیستی روانشناختی در دانشجویان حمایت می کند.

کلید واژه ها: سبک های فرزند پروری، سبک های دلبستگی، بهزیستی روانشناختی، سلامت روان

۱- * نویسنده مسئول: استادیار گروه مشاوره، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۷۷۴۹۵۳، شماره محل کار: ۸- ۰۱۳۱۶۶۹۰۲۷۴

(آدرس پستی: استان گیلان، شهر رشت کیلومتر ۶ جاده تهران، دانشگاه گیلان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، عضو هیئت علمی گروه مشاوره و علوم تربیتی، صندوق پستی: ۳۹۸۸-۴۱۶۳۵)

۲- شهین تاروردی زاده، کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات گیلان، رشت، ایران

۳- سجاد سعادت، دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

مقدمه:

روانشناسی مثبت نگر، سلامت روانی را معادل کارکرد مثبت روان تلقی و آن را در قالب اصطلاح بهزیستی روان شناختی^۱ مفهوم سازی کرده است (۱). پیام روانشناسی مثبت نگر این است که رشته روانشناسی از مسیر خود منحرف شده است و روانشناسی صرفاً مطالعه بیماری، ضعف یا آسیب نیست، بلکه می تواند به بررسی فضائل و توانمندی های انسان پردازد (۲). یک بخش سلامت مثبت، مفهوم بهزیستی روانشناختی می باشد که به عنوان ترکیبی از سطح نسبتاً پایین احساسات منفی و سطح نسبتاً بالایی از احساسات مثبت و رضایت از زندگی تعریف می شود. انسان در مسیر سالم زیستن و انطباق با دنیای پیرامون خود نیازمند پشتوانه ای به نام خانواده است، خانواده به عنوان محوری ترین عامل در شکل گیری رفتار و ویژگی ها شناخته می شود (۳). ریف^۲ بهزیستی روانشناختی را تلاش برای کمال در جهت تحقق توانایی های بالقوه واقعی خود تعریف می کند. در این دیدگاه بهزیستی روانشناختی در تلاش برای ارتقای استعدادها و توانایی های فرد متجلی می شود (۴). ریف و همکاران با الهام گرفتن از الگوی کلی یک الگوی چند بعدی و سیستمی از بهزیستی روانشناختی را مفهوم سازی و عملیاتی کرده اند. در این الگو بهزیستی روانشناختی دارای ماهیت مثبت عملکردی می باشد که متشکل از عناصر مختلفی است. این عناصر عبارتند از: پذیرش خود، رابطه مثبت با دیگران، خود مختاری، تسلط بر محیط، هدف در زندگی و رشد شخصی (۵).

الگوهای فرزند پروری^۳ به عنوان یکی از وظایف اساسی والدین نقش مهمی در دوره های بعدی زندگی فرزندان دارد و یکی از عوامل موثر در بهزیستی روانشناختی افراد می باشد (۶،۷). دارلینگ و استنبرگ^۴ سبک والدینی را به عنوان منظومه ای از نگرش ها و رفتارها تعریف کردند که جو عاطفی فراگیری ایجاد می کند و ماهیت تعامل های والد- کودک را مشخص می سازد (۸). شیوه های والدینی را می توان در ابعاد مختلفی مانند: پذیرش، محبت، کنترل، مهربانی، گرمی، انعطاف پذیر بودن، محدود کردن و پرتوقع بودن توضیح داد (۹). پارکر^۵ و همکاران معتقدند الگوهای تربیتی والدین شامل ابعاد مراقبت و حمایت (دو بعدی) می باشد. در بعد "مراقبت" در یک سو مراقبت، عطوفت، گرمی عاطفی، همدلی و نزدیکی، و در سوی دیگر، سردی عاطفی، بی تفاوتی و غفلت قرار دارد. در بعد "حمایت افراطی" در یک سو، کنترل، حمایت افراطی، دخالت، تماس بیش از حد، جلوگیری از استقلال، و در سوی دیگر، دادن اجازه استقلال و خودمختاری به فرزند قرار دارد (۱۰).

بیگدلی و همکاران در پژوهشی نتایج نشان دادند که سبک های دلبستگی، تاب آوری و تنظیم هیجانی، پیش بینی کننده مناسبی برای بهزیستی روانی می باشند (۱۱). دلبستگی^۶ به پیوند عاطفی کلی، میان نوزاد و پرستار اولیه اشاره دارد که در زمان استرس، جستجوی حالتی خاص از وابستگی و استفاده از این حالت بعنوان پایگاهی امن در شناسایی جهان را شامل می شود (۱۲). روابط دلبستگی اولیه زمینه را برای روابط دلبستگی بزرگسالی فراهم می آورد، با مطالعات فراوان بر روی

³ - Parenting styles

⁴ - Darling and Steinberg

⁵ - Parker

⁶ - Attachment

¹ - psychological wellbeing

² - Ryff

بهزیستی روانشناختی، انسجام خانواده و سلامت معنوی در دانشجویان، نتایج نشان داد که بهزیستی روانشناختی با سطح بالای انسجام در خانواده در ارتباط می باشد و نتایج تحلیل مسیر نشان داد که انسجام خانواده با نقش واسطه‌ای بهزیستی روانشناختی و سلامت معنوی، بیشترین تاثیر را بر خود کارآمدی تحصیلی دارد (۱۶). کیفیت دل‌بستگی یک فرد بیشتر به تندرستی و سلامت روانی شخص نسبت داده شده است (۱۲). در مقایسه با افرادی که به طور نا ایمن رابطه برقرار کرده اند، انتظار می رود افرادی که به طور ایمن رابطه برقرار کرده‌اند سطوح بالاتری از مهارت‌های اجتماعی و عملکرد روانی را داشته باشند. یافته‌های تحقیق در سراسر موقعیت‌ها تاکنون از ارتباط فرضی بین کیفیت دل‌بستگی و سلامت روانی حمایت کرده‌اند (۱۷).

با توجه به رشد روز افزون مطالعات در زمینه روانشناسی مثبت نگر در جهان و وجود سابقه اندک این موضوع در داخل کشور، پژوهش حاضر با هدف پیش بینی بهزیستی روانشناختی بر اساس متغیرهای سبک دل‌بستگی و الگوهای فرزند پروری انجام شده است. از سویی دیگر بر اساس چهار چوب روانشناختی مثبت نگر که هدف غایی خود را شناسایی سازه‌های دخیل در بهزیستی می‌داند، توجه به عوامل موثر بر بهزیستی و سلامت روانی ضروری می‌باشد. در این راستا جامعه دانشجویان به عنوان بخش قابل توجهی از جمعیت فعال کشور، می‌بایست مورد توجه قرار گیرند و از آنجا که عدم سلامت و بهزیستی روانشناختی می‌تواند بر عملکرد تحصیلی آنان اثر سوء بگذارد، ضرورت تحقیق را در دانشجویان مهم‌تر می‌سازد. در نهایت پژوهش حاضر بر آن است تا مشخص کند تا چه اندازه متغیرهای پیش بین قادر به تبیین واریانس بهزیستی روانشناختی در دانشجویان می‌باشند و تأثیرات

سبک‌های دل‌بستگی، نتایج بیانگر ثبات نسبی سبک دل‌بستگی کودکی در طول زندگی می‌باشد که بر رفتار عاشقانه، اجتماعی و سلامت روانی فرد تاثیر می‌گذارد (۱۳). اکثریت مطالعات سبک‌دهای دل‌بستگی در افراد را به سبک عمده طبقه بندی کرده‌اند. بر اساس مدل هازان و شاور ۷ سبک‌های ایمن، اجتنابی، اضطرابی دوسوگرا به عنوان سبک‌های اصلی طبقه بندی می‌شوند. هازان و شاور دریافتند که عدم اعتماد و اجتناب از رابطه خیلی نزدیک با دیگران، سبک دل‌بستگی اجتنابی در بزرگسالی را مشخص می‌کند. بزرگسالان اجتنابی والدین خود را سرد و طرد کننده توصیف کردند. افراد دارای سبک مضطرب دوسوگرا والدین خود را کنترل کننده توصیف کردند و از آن‌ها بعنوان متناقض و غیر قابل اعتماد یاد کردند. این افراد با ترس از طرد یا از دست دادن عشق دیگران شناخته می‌شدند. بزرگسالان دل‌بستگی ایمن، والدین خود را بطور مثبت توصیف کردند آن‌ها یک حس امنیت را تجربه کردند و حفاظت بیش از حد توسط والدین را احساس نکردند. آن‌ها در یک رابطه بزرگسالی صمیمی احساس آرامش می‌کنند و می‌توانند بدون اضطراب به دیگران اعتماد کنند (۱۴).

در پژوهشی تحت عنوان بررسی رابطه بین سبک دل‌بستگی و سلامت روان با واسطه‌گری خلاقیت هیجانی یافته‌ها نشان داد که دل‌بستگی ایمن به صورت مثبت و معنادار و دل‌بستگی دوسوگرا به صورت منفی و معنادار، سلامت روان را پیش بینی می‌کنند. همچنین نقش واسطه‌ای خلاقیت هیجانی و ابعاد آن در رابطه بین سبک‌های دل‌بستگی ایمن و دوسوگرا، مشاهده شد (۱۵). در پژوهشی به منظور بررسی رابطه بین خود کارآمدی تحصیلی با

7 - Hazan and Shaver

غیرمستقیم هر یک از متغیرهای پیش‌بین بر بهزیستی روانشناختی را محاسبه کند.

مواد و روش‌ها:

این مطالعه، توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی است، جامعه آماری شامل کلیه دختران دانشجو دوره کارشناسی بودند که در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ در دانشگاه پیام نور تالش مشغول به تحصیل بودند. تعداد ۳۵۰ نفر به عنوان نمونه بر حسب جدول کرجسی و مورگان (۱۸)؛ انتخاب شدند و در نهایت ۳۴۳ نفر از دانشجویان پرسشنامه‌های خود را به صورت کامل تکمیل نمودند و مورد تحلیل قرار گرفت. به منظور نمونه‌گیری روش، نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای در نظر گرفته شد، که از بین دانشگاه‌های شهر تالش، دانشگاه پیام نور و از بین رشته‌های مختلف، چند رشته خاص و از بین ورودی‌های مختلف، بر حسب سال ورود به دانشگاه ۱۰ خوشه برای نمونه‌گیری انتخاب شدند. پس از اینکه اهداف پژوهش و محرمانه ماندن اطلاعات پرسشنامه‌ها به صورت کامل به داوطلبان تشریح داده شد، پرسشنامه‌های تحقیق به منظور پاسخگویی در اختیار آن‌ها قرار گرفت تا به صورت گروهی در محیط کلاس با اختصاص زمان تقریباً ۳۰ دقیقه تکمیل نمایند. ابزارهای مورد استفاده در این تحقیق شامل پرسشنامه پیوند والدینی، مقیاس سبک‌های دلبستگی، پرسشنامه بهزیستی روانشناختی بودند.

پرسشنامه پیوند والدینی پارکر، توسط پارکر و همکاران برای سنجش دو بعد مراقبت (دلسوزی) و حمایت افراطی والدین از دید فرزندان ساخته شده است. این مقیاس بر اساس لیکرت ۴ گزینه‌ای نمره گذاری می‌شود. از ۲۵ سوال این پرسشنامه ۱۲ سوال مربوط به «مراقبت» (دامنه

نمرات ۰-۳۶) و ۱۳ سوال مربوط به «حمایت افراطی» (دامنه نمرات ۰-۳۹) است. این پرسشنامه دارای چهار زیر مقیاس مراقبت پدر، حمایت افراطی پدر، مراقبت مادر و حمایت افراطی مادر می‌باشد (۱۰). بهزادی و همکاران در ایران در پژوهشی به بررسی تحلیل عاملی این مقیاس پرداختند، نتایج حاصل از تحلیل عاملی از وضعیت محتوایی چهار عاملی حمایت کرده و پس از انجام اعتبار همگرا، بررسی‌ها نشان می‌دهد که پرسشنامه پیوند والدینی پایایی و اعتبار مطلوبی برای انجام پژوهش‌های روانشناختی را داراست و از آن می‌توان در پژوهش‌ها، خانواده درمانی و بهبود روابط خانواده استفاده نمود (۱۹).

پایایی این ابزار در مطالعه حاضر (فرم پدر) براساس ضریب آلفای کرونباخ در خرده مقیاس مراقبت ۰,۸۵ و در خرده مقیاس حمایت افراطی ۰,۷۱؛ و پایایی پرسشنامه (فرم مادر) براساس ضریب آلفای کرونباخ در خرده مقیاس مراقبت ۰,۸۳ و حمایت افراطی ۰,۷۶ بوده است. دلبستگی از مقیاس دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید استفاده شد، این پرسشنامه در سال ۱۹۹۰ توسط کولینز و رید تهیه گردید و در سال ۱۹۹۶ توسط آن‌ها مورد بازنگری قرار گرفت. مبنای نظری این آزمون نظریه دلبستگی است. این مقیاس دارای ۱۸ عبارت می‌باشد و در یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای نمره گذاری می‌شود. این پرسشنامه دارای سه زیر مقیاس است: زیر مقیاس وابستگی که میزان اطمینان و تکیه کردن آزمودنی به دیگران را نشان می‌دهد (دلبستگی دلبستگی اجتنابی). زیر مقیاس نزدیکی که میزان صمیمیت و نزدیکی عاطفی آزمودنی با دیگران را می‌سنجد (دلبستگی ایمن) و زیر مقیاس اضطراب که میزان نگرانی فرد از طرد شدن را

⁹ - Collins and Read

⁸ - Krejcie and Morgan

منبع کنترل بیرونی رابطه منفی دارد (۲۱). در ایران اصغری و همکاران در پژوهشی همسانی درونی کل این آزمون را در یک مطالعه آزمایشی بر روی ۳۵ نفر از دانشجویان با آلفای کرونباخ ۰,۷۶ و بر روی ۳۴۳ نفر از دانشجویان دانشگاه خوارزمی با آلفای کرونباخ ۰,۸۱ گزارش نمودند (۱۶). در پژوهش حاضر، پایایی این پرسشنامه براساس ضریب آلفای کرونباخ ۰,۷۷ محاسبه شده است.

در نهایت به منظور تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS ۱۸ استفاده شد. به منظور بررسی ارتباط بین متغیرهای تحقیق از روش همبستگی پیرسون و به منظور پیش‌بینی متغیر ملاک از آزمون رگرسیون گام به گام چند متغیری استفاده شد.

یافته‌ها:

نتایج تحقیق حاضر بر روی ۳۴۳ نفر از دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور تالش ارائه شده است. دانشجویان در میانگین سنی و انحراف معیار (۳,۳۱ ±) ۲۱,۵۵ قرار داشتند. در ادامه یافته‌های توصیفی، فراوانی، حداقل نمره کسب شده آزمون، حداکثر نمره کسب شده آزمون، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش در جدول شماره یک نشان داده شده است. در جدول شماره دو میزان همبستگی بین متغیرهای تحقیق نشان داده شده است.

مورد ارزیابی قرار می‌دهد (دل‌بستگی اضطرابی). هر یک از زیر مقیاس‌ها دارای ۶ عبارت است. ضریب پایایی بازآزمایی این آزمون برای هر یک از سه زیر مقیاس نزدیکی، وابستگی و اضطراب به ترتیب، ۰,۶۸، ۰,۷۱ و ۰,۵۲ گزارش شده است (۲۰). در مطالعه حاضر پایایی کل سوالات این پرسشنامه براساس ضریب آلفای کرونباخ ۰,۷۰ بوده است.

مقیاس بهزیستی روانشناختی ریف، این آزمون را در فرم‌های بلند (۸۴ سؤالی)، متوسط (۵۴ سؤالی) و کوتاه (۱۸ سؤالی) تدوین کرده است (۲۱). به منظور سرعت عمل در نمونه‌گیری و پیشگیری از کسل شدن دانشجویان محترم در پژوهش حاضر از فرم کوتاه استفاده شد. این مقیاس دارای شش زیر مقیاس (پذیرش خود، روابط مثبت با دیگران، خودمختاری، تسلط بر محیط، زندگی هدف مند، رشد فردی) است و بر اساس لیکرت شش عامل (با امتیاز ۱ تا ۶) نمره‌گذاری می‌شود و برای هر یک از زیر مقیاس‌ها سه سؤال وجود دارد و حداقل نمره در هر زیر مقیاس ۳ و حداکثر ۱۸ است. همسانی درونی این آزمون توسط ریف و به روش آلفای کرونباخ بین ۰,۶۵ تا ۰,۸۹ گزارش شده است. شواهد مربوط به اعتبار همگرایی این آزمون حاکی از آن است که شش عامل بهزیستی روانشناختی با مقیاس‌های رضایت از زندگی، عزت نفس رابطه مثبت و با افسردگی، اعتقاد به شانس و

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای تحقیق و ضرایب همبستگی بین متغیرهای تحقیق (N= ۳۴۳)

متغیرها	ضریب همبستگی	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
بهزیستی روانشناختی	-	۴۷	۹۹	۷۶	۹,۸۲
مراقبت پدر	**۰,۲۲۸	۰	۱۸	۶,۸۲	۴,۲۲
مراقبت مادر	**۰,۲۸۲	۰	۲۱	۱۴,۸۹	۳,۴۴
حمایت افراطی پدر	*-۰,۱۷۳	۰	۲۱	۹,۸۰	۴,۷۱
حمایت افراطی مادر	*-۰,۱۲۵	۱	۱۸	۱۴,۹۰	۳,۷۳
دل بستگی ایمن	**۰,۱۹۵	۳	۲۰	۱۲,۶۹	۲,۹۹۹
دل بستگی اجتنابی	**۰,۳۲۸	۶	۴۱	۱۳,۰۹	۳,۴۲
دل بستگی اضطرابی	**۰,۱۶۷	۲	۲۴	۱۲,۲۷	۴,۹۸

جدول ۲: پیش بینی بهزیستی روانشناختی بر اساس متغیرهای پیش بین

مرحله	متغیر	F	B	Beta	T	P	r	r ²
اول	دل بستگی اجتنابی	۴۱,۰۳۵	-۰,۷۸۹	-۰,۳۲۳	-۶,۷۶۰	۰,۰۰۰	۰,۳۲۸	۰,۱۰۵
دوم	مراقبت پدر	۳۹,۶۰۰	۰,۷۶۸	۰,۲۹۲	۶,۱۱۶	۰,۰۰۰	۰,۴۳۵	۰,۱۸۴
سوم	دل بستگی ایمن	۳۳,۴۶۷	۰,۶۵۴	۰,۱۹۹۹	۴,۱۶۹	۰,۰۰۰	۰,۴۷۸	۰,۲۲۲

با توجه به یافته‌های جدول شماره ۲، نتایج رگرسیون گام به گام نشان داد در مرحله اول سبک دل بستگی اجتنابی همبستگی بالا و معناداری با بهزیستی روانشناختی دارد. در مرحله دوم سبک والدینی مراقبت پدر وارد معادله شد که از نظر آماری نیز معنی دار می‌باشد. در مرحله سوم سبک دل بستگی ایمن وارد معادله شد و همچنین معنادار می‌باشد. به طور کلی این متغیرها در سه مرحله رگرسیون ۲۲، ۰ از واریانس بهزیستی روانشناختی را به طور معنادار تبیین کردند.

بحث و نتیجه گیری:

هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین سبک‌های والدینی و دل بستگی با بهزیستی روانشناختی در دانشجویان دختر دانشگاه پیام نور تالش بود. نتایج نشان داد که بین بهزیستی

روانشناختی و سبک والدینی مراقبت پدر و مادر (سبک تربیتی کارآمد) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. در مقابل نتایج دیگر نشان داد که بهزیستی روانشناختی با متغیرهای سبک والدینی حمایت افراطی پدر و مادر (سبک تربیتی ناکارآمد) همبستگی منفی و معنادار دارد. نتایج تحقیق حاضر با مطالعات نادری و همکاران (۶) و کیم و همکاران همسو می‌باشد. در واقع این پژوهشگران اعتقاد بر این دارند که سبک‌های تربیتی کارآمد از جمله عوامل موثر در تقویت سلامت روانی و بهزیستی روانشناختی فرزندان می‌باشد و در مقابل سبک‌های تربیتی ناکارآمد به بهزیستی روانشناختی فرزندان آسیب وارد می‌کنند. شواهد مهمی وجود دارد، که

¹⁰ - Kim

روابط کودک- والد بر نتایج والدینی بزرگسالی تاثیر می گذارد و اثرات مستقیمی بر سلامت بزرگسالی فرد دارد (۲۲). مطالعات بطور مستمر نشان داده اند که کیفیت رابطه کودک- والدین با سلامت و بهزیستی روانشناختی در بزرگسالی در ارتباط می باشد (۲۳). در مطالعه ای به منظور بررسی رابطه حمایت اجتماعی والدین و سبک های فرزندپروری با هویت و سلامت روانی فرزندان، نتایج نشان داد که بین حمایت اجتماعی والدین و شیوه فرزندپروری مقتدرانه با مقیاس هویت یافته و سلامت روانی فرزندان رابطه معنی داری وجود دارد. بر این اساس می توان نتیجه گرفت که حمایت اجتماعی والدین از فرزندان و سبک فرزندپروری کارآمد در شکل گیری هویت موفق و ارتقای سلامت روانی فرزندان موثر می باشد (۲۴).

مطالعه حاضر نشان داد که بین بهزیستی روانشناختی و سبک دلبستگی ایمن ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد و در مقابل سبک های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی با بهزیستی روانشناختی همبستگی منفی و معنادار دارند. نتایج تحقیق حاضر با مطالعات نادری بلداجی و همکاران (۶) و بیگدلی و همکاران (۱۱) و کیم و همکارا (۷) همسو می باشد. در واقع این پژوهشگران اعتقاد بر این دارند که سبک دلبستگی ایمن از عوامل پیش بین در بهزیستی روانشناختی می باشد و در مقابل سبک های دلبستگی اجتنابی و اضطرابی از متغیرهای آسیب زا به سلامت روانشناختی در فرزندان می باشد. در پژوهشی که جهت بررسی ارتباط بین سبک های دلبستگی و راهبردهای مقابله با استرس در دانشجویان انجام گرفت نتایج نشان داد که سبک دلبستگی ایمن و راهبردهای مقابله ای کارآمد با سلامت روانشناختی در دانشجویان در ارتباط می باشند و در مقابل سبک های دلبستگی اجتنابی

و اضطرابی و راهبردهای مقابله ای منفعل با سلامت روان در دانشجویان همبستگی منفی دارند. نتایج دیگر این پژوهش نشان داد که سبک های دلبستگی و راهبردهای مقابله ای ۰,۱۶ از واریانس سلامت روانی را در دانشجویان پیش بینی می کنند (۲۵). بنابراین کیفیت رابطه کودک یا نوزاد با مراقبان اولیه زندگی او که با ایمنی و دلبستگی مشخص می شود، از عوامل مهم سلامت روانی در طول زندگی است و کیفیت این دلبستگی به گونه ای معنادار بر سلامت روان شناختی وی مؤثر است (۲۶). در تبیین نتایج می توان اینگونه استدلال نمود که یکی از مهم ترین فرضیه های نظریه دلبستگی اینست که مدل های کاری مورد استفاده افراد ایمن آن ها را به سمت توانایی سازگاری بیشتر با وقایع ناگوار، نسبت به افراد نایمن، هدایت می کنند. این قابلیت به نظر می رسد که تقریباً در دو منبع ریشه داشته باشد. اول، افراد ایمن در طول دوره زندگی خود یاد گرفته اند که دیگران در زمان نیاز در دسترس، پاسخگو و حمایت کننده هستند. از این رو، آن ها منابع اجتماعی "محسوس" دارند که در شرایط پرسترس و چالش برانگیز می توان از آن ها استفاده نمود. در واقع چندین مطالعه یافته اند که بزرگسالان ایمن بیشتر مایلند از حمایت اجتماعی در طول شرایط استرس زا استفاده کنند و از آن سود ببرند (۲۷).

نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام به منظور پیش بینی بهزیستی روانشناختی در دانشجویان بر اساس سبک های تربیتی و سبک های دلبستگی نشان داد که متغیرهای سبک دلبستگی اجتنابی و سبک والدینی مراقبت پدر و سبک دلبستگی ایمن به طور معنادار ۰,۲۲ از واریانس بهزیستی روانشناختی را در دانشجویان تبیین می کنند. از جمله محدودیت های پژوهش حاضر محدود نمودن نمونه هدف به دختران و محدود کردن تاثیر والدین بر بهزیستی

روانی اقداماتی صورت گیرد. با توجه به یافته پژوهشی حاضر مبنی بر رابطه سبک‌های والدینی و دلبستگی با بهزیستی روانشناختی پیشنهاد می‌شود، کارگاه‌های آموزشی مهارت‌های زندگی در بین دانشجویان برگزار شود.

تقدیر و تشکر:

از کلیه کسانی که ما را در اجرای این پژوهش یاری رسانده اند کمال تشکر را داریم.

روانشناختی به متغیر الگوهای فرزند پروری می‌باشد که می‌بایست در پژوهش‌های آتی به گروه پسران و به متغیرهای خانوادگی تاثیرگذار بر بهزیستی روانشناختی توجه شود. در پایان می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های تربیتی والدین و سبک‌های دلبستگی تاثیر قابل توجه ای بر سطح بهزیستی روانشناختی دانشجویان دارند و در جهت کاربردی توصیه می‌شود جهت ارتقای سلامت روانشناختی دانشجویان برگزاری دوره‌های فرزند پروری مطلوب و سبک‌های دلبستگی سازگار روانی برای والدین برگزار شود تا در جهت پیشگیری از آسیب‌های

منابع:

1. Momeni KM, Jahangir K, Shahbazi A. [The relationship between spirituality, resiliency, and coping strategies with psychological well-being in university students]. *Journal of Kermanshah University of Medical Sciences* 2013; 16(8):626-624. [Persian]
2. Seligman, ME, Csikszentmihalyi M. Positive Psychology: An introduction. *American Psychologist* 2000; 55(1): 5-14.
3. Ortega FB, Lee D, Sui X, Kubzansky LD, Ruiz JR, Baruth M, Castillo MJ, Blair SN. Psychological Well-Being, Cardio respiratory Fitness, and Long-Term Survival. *American Journal of Preventive Medicine* 2010; 39(5):440-448.
4. Ryff CD. Psychological well-being in adult life. *Current Directions in Psychological Science* 1995; 4(4): 99-104.
5. Ryff CD, Singer BH. Interpersonal flourishing: A positive health agenda for the new millennium. *Personality and Social Psychology Review* 2000; 4(1): 30-44.
6. Naderi -Boldaji R, Moradi A, Mobasheri M, mirzaeian R, Yusefi Z. [Exploring the relationship between the social support and attachment styles for predict psychological well-being of pregnant women in Borujen county]. *Journal of Clinical Nursing and Midwifery* 2014; 2 (4):37-44. [Persian]
7. Kim Y, Carver CS, Deci EL, Kasser T. Adult Attachment and Psychological Well-Being in Cancer Caregivers: The Meditational Role of Spouses' Motives for Care giving. *Health Psychology* 2008; 27(2): 144-154.
8. Darling N, Steinberg L. Parenting style as context: An integrative model. *Psychological Bulletin* 1993; 113 (3): 487-496.

9. Masen PH, Geygan J, Hoston AK. [Development and children personality]. Translate by Mahshid Yasaee. Tehran: Mad Publishing; 2000. [Persian]
10. Sanai B. [The measurement scale of family and marriage]. Tehran: Besat Publishing; 2010. [Persian]
11. Bigdeli I, Najafy M, Rostami M. [The Relation of Attachment Styles, Emotion Regulation, and Resilience to Well-being among Students of Medical Sciences]. Iranian Journal of Medical Education. 2013; 13 (9):721-729. [Persian]
12. Bowlby J. A Secure Base: Clinical Applications of Attachment Theory. London. Rutledge 1988.
13. Myhr G, Sookman D, Pinard G. Attachment security and parental bonding in adults with obsessive-compulsive disorder: a comparison with depressed out-patients and healthy controls. Journal of Acta Psychiatry Scand 2004; 109(6):447-456.
14. Bogaerts S, Vanheule S, DeClercq F. Recalled parental bonding, adult attachment style, and personality disorders in child molesters: A comparative study. Journal of forensic psychiatry & psychology 2005; 1 (16): 445-458.
15. Lattifian M, Delavarpour MA. An Investigation into the Relationship between Attachment Style and Mental Health by the Mediating Role of Emotional Creativity. Advances in Cognitive Science 2012; 14(2): 45-62.
16. Asghari F, Saadat S, Atefi Karajvandani S, Janalizadeh Kokaneh S. [The Relationship between Academic Self-Efficacy and Psychological Well-Being, Family Cohesion, and Spiritual Health among Students of Kharazmi University]. Iranian Journal of Medical Education. 2014; 14 (7):581-593. [Persian]
17. Sun QW, Ng KM, Guo L. The Link between Parental Bonding and Adult Attachment in Chinese Graduate Students: Gender Differences. The Family Journal 2010; 18(4): 386-394.
18. Krejcie R, Morgan D. Determining sample size for research activities. Educational and Psychological Measurement 1970; 30:607-610.
19. Behzadi B, Sorghad S, Samani S. [Confirmatory factor analysis on the Parental Bonding Scale Persian version of Parker]. Psychological Methods and Models 2012; 2(6): 81-98. [Persian]
20. Hamidy F. [the investigation of attachment style with marital satisfaction in married teacher students]. The quarterly of family research 2006, 9: 5-7. [Persian]
21. Ryff CD. Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. Journal of Personality and Social Psychology 1989; 57(6): 1069-1081.
22. Shinan J, Cooney TM. Psychological well-being in mid to late life: The role of generativity development and parent-child relationships across the lifespan. International Journal of Behavioral Development 2006; 30(5): 410-421.

23. Videon T. Parent-Child Relations and Children's Psychological Well-Being Do Dads Matter? *Journal of Family Issues* 2005; 26 (1): 55-78.
24. Asmkhany Akbari Nejad H, Nsyrynzhad F. [Investigation of the relationship between social support and parents' parenting style, identity and mental health of children]. *Woman and Family Studies* 2010; 2(6):9- 27. [Persian]
25. Sayadi A, Khodayari H, Saadat S, Jahangiri S. Survey the Relationship between Attachment Styles, Coping Strategies and Mental Health among Students at University of Guilan, Iran. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities* 2014; 4(1):253-262.
26. Peivastegar M, Besharat MA, Pajouhinia S, Seifi MY. Explanation of Psychological Vulnerability based on the Attachment Styles in Students of Mixed-state Universities of Tehran. *Knowledge research in applied psychology* 2012; 13(1): 29-38.
27. Simpson JA. Influence of attachment style on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology* 1990; 59: 971.980.